

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într'una cu suplimentul „Fóia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Suspendarea constituțiunii.

În 31 Decembre a. c. era să se reînnoiască convențiunea vamală dintre cele 2 state ale monarhiei noastre pentru un nou period de dece ani, și reînnoirea avea să se facă cu consensul corporurilor legiuitoare.

Situațiunea încurcată din Austria a adus cu sine sistarea constituțiunii și guvernarea pe calea de ordinațiuni.

Lupta dintre cele două elemente, dintre germani și slavi — a făcut imposibilă funcționarea parlamentarismului în Austria.

După revoluțiunea din Viena a urmat revoluțiunea din Praga, după căderea ministerului Baden a urmat ministerul Gautsch, și în fine în locul măsurilor constituționale a urmat absolutismul, ca ultimul resort, dela care până la dictatura militară este numai un pas.

Acésta este icóna constituționalismului în Austria la finea secolului al XIX-lea.

Să privim lucrurile în cealaltă jumătate a monarhiei, să privim lucrurile în statul nostru.

Guvernul a prezentat un proiect de lege, care în privința convențiunii vamale cu Austria crează un provisoriu de 5 luni de țile.

Proiectul acesta este în principiu acceptat și de către partida opozițiunii așa numite naționale, de către partida lui Apponyi, și contra lui este numai partida extremilor, cari luptă pentru independența Ungariei, și situațiunea actuală este considerată ca momentul cel mai binevenit pentru totala desfacere de Austria.

Este vorba de opozițiune încă de 5 țile în parlamentul Ungariei.

La 31 Decembre expiră termenul normal pentru convențiune; dacă până atunci parlamentul nu acceptază proiectul guvernului urmază a se lua măsuri anticonstituționale și la noi ca și în Austria.

Cu alte cuvinte, în locul constituționalismului intră guvernarea absolutistică prin ordinațiuni ministeriale.

Eventualitatea acésta insuficientă îngrijiri, și din situațiunea încurcată numai așa este scăpare, decât partida lui Kossuth va da grația cerută, și va permite să treacă prin desbaterile parlamentare proiectul guvernului.

Astăzi se va clarifica situațiunea.

În cuvântarea sa din Vinerea trecută ministrul president a amenințat pre independenței cu responsabilitatea cea grea, care va urma din neacceptarea proiectului prezentat, căci guvernul în ori ce împregiurări și va face datorința.

Se svonesce, că guvernul va disolva parlamentul, în care cas ar salva situațiunea în cele formale, căci pentru ce întempline în timpul alegerilor ar cere îndemnare dela parlamentul cel nou.

Se svonesce și aceea, că guvernul nu va propune disolvarea parlamentului, ci va trece la celalalt extrem, va governa pe calea de ordinațiuni, și se pune în gura ministrului president o gravă enunțațiune, că el anume este

cel din urmă ministru president constituțional.

Acésta este situațiunea de azi.

Să sperăm, că în cele din urmă ea se va mai ameliora, și din ameliorarea acésta va veni ceva bine și pentru noi.

„DREPTATEA“.

Țiarul din Timișóra „Dreptatea” cu finea anului acésta și sisteză activitatea sa.

Dispărerea acestui țiarului de pe terenul de luptă e caracteristică tocmai acuma, când curentul dușmănos cu mai mare înverșunare a dat năvală asupra noastră pe toate terenele.

Reproducem manifestul, prin care bărbații valoroși din Bănat, cari au fost grupați în jurul numelui țiar, anunță cetitorilor vestea despre încetarea țiarului.

Atragem deosebita atențiune a cetitorilor nostri asupra acestui manifest. El este o clasică caracteristică a situațiunii, exprimate în mod classic prin peana unicului bărbat politic al nostru, care atât în virtutea calificațiunii, a talentelor sale, a pozițiunii sale sociale și a caracterului nepătat ar fi chemat să se pună în fruntea românilor din statul nostru, mai ales în situațiunea înglodată și încurcată de azi, grupând în jurul seu pe toți ómenii de bine, cari s'au disgustat de multele desastre, prin cari a trecut politica noastră de ani 15 încóce, și de multele desamăgiri, la cari a fost espus poporul român.

La timpul seu vom reveni asupra activității țiarului din Timișóra, și după cum o am mai făcut la începutul acéstu an, vom accentua din nou, că țiarul „Dreptatea” așa precum a fost redactat, cu politica, pe care o a apărât, nu a avut rațiune de a fi.

Din punctul acesta încetarea e urmare naturală, mórtea lui naturală e cursul normal al firei. Și dacă totuși durerea noastră e mare la încetarea acéstu țiarului, și dacă acelei dureri dăm marcantă expresiune la locul acesta, o facem pentru cuvântul, că românii din Bănat au rămas din nou fără organ de publicitate, merit a-le ținea inimile calde și mintea în trezvie pentru timpuri mai bune.

Éta acel manifest:

Cătră cetitori!

Pe basa concludului luat astăzi de fundatorii fóiei „Dreptatea”, noi, membrii comitetului de supraveghiere ai acéstei foi, ne luăm voie a Vă aduce următoarele la cunoștință.

„Nu desbinarea completă și neîmpăcarea, ci bunaînțelegerea basată pe dreptatea și încrederea reciprocă a popórelor de sub Coróna St. Stefan formeză stéua conducătoare, „sub al cărei semn fundatorii dela „Dreptatea” au înființat aici în Timișóra, înainte cu 4 ani acéste organ național, a cărui misiune, în vederea acéstu scop sublim, a fost și reprezenta pe baza programului dela 1881 și sub devisa programului naționale, legitimele aspirațiuni naționale cu mijloce strict legale, în spirit adevărat constituțional și cu serioșitatea impusă de demnitatea cauzei“.

Subscriși credem, că fóia noastră a corespuns după puterile sale acéstu spirit și acéstei direcțiuni.

Nici odată însă în tot restimpul dela restabilirea constituționalismului, acéste sublim rest de bunaînțelegere pacinică a popórelor Ungariei, n'a fost atât de departe de realizarea lui, ca astăzi. Nici odată, în tot periodul acesta, drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor peste tot, ér ale Românilor în deosebi, n'au fost atât de fășiș desconsiderate, atât de violent vătămăte, ba chiar și drepturi fundamentale constituționale, ca dreptul de reuniune și întrunire n'au fost cu atâtă necruțare confiscate, — dar nici amărăciunea poporului român asupra acéstei încătușări politice n'a fost așa de adâncă și generală ca astăzi.

Este deci de mirat, dacă vocea de împăciuire se perde ca în pustie?! dacă organul cu ținta de a complana diferențele naționale, n'a putut afla la poporul român nici răsunetul dorit, nici spriginul recerut?!

Și ori cât de greu are să ne cadă o astfelu de mărturisire, fundatorii fóiei „Dreptatea” au considerat de postulat al corectității politice a constatata pe față acéste fapt și a trage consecințele practice.

Adunarea fundatorilor, condusă de acésta considerațiune politică, a decis pentru acuma: sistarea fóiei „Dreptatea” și a „Fóiei de Duminecă” cu finea acéstu an. Noi, cei ce ne-am grupat în giurul fóiei „Dreptatea”, ne numărăm și de aci încolo între cei mai pronunțați și decizi aderenti ai ideii unei complanări pacinice a diferențelor naționale; dar tocmai ca atari avem sentimentul, că am păcătui în contra serioșității și sfînțeniei cauzei, dacă chiar și în fața prezentei situațiuni lipsite de ori-ce prospect de succes pentru acésta idee, am persista pornirea de a face și mai departe propagandă publicistă pentru ea.

Când vedem cum dela locurile competente se solicitéză tot mai mult înăsprirea intrasingenței înțepenite, — dacă avem înaintea ochilor, că o complanare pacinică a contrastelor naționale nu se póte închipui decât pe teren constituțional și în forme constituționale, — și când apoi vedem, cum aceiași factori, precum la fiecare ocaziune cu mare emfasă accentueză acésta singur adevărat și necontestabila tesă fundamentală a unei sănătoșe politice naționale, tot atunci însă în flagrantă contradicție cu acéste principiu despóje de esența lor dearëndul tóte instituțiunile constituționale ale țării, confiscă în mod sistematic tóte drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor, de a subtrage est-mod complanării pacinice deja din capul locului tot terenul de sub picioare, — când în fine vedem cum, ca consecință a acéstoră, credința și speranța pentru o complanare pacinică și echitabilă a neînțelegerilor naționale dispar din țil în țil tot mai mult, ér sentimentul de desperare în aceeași măsură cuprinde spiritele prin straturi tot mai largi ale poporului: atunci, stimați cetitori, așa credem, — veți fi și DVóstră cu noi de acord, că „continuarea unui organ cu stéua conducătoare a concordiei între popóre, apare — cel puțin — nepotrivită timpului.

Ba încă, — a voi să propagăm ideia concordiei între popóre atunci, când factori decizători ai statului, cu séu fără voie lucră din răsputeri la discordia artificială a popórelor, — ar fi o profanare a acelei idei sublime.

Régretăm fórte sistarea fóiei „Dreptatea”, deplângem însă și mai mult starea lucrurilor, eare ne-a adus la acésta. Și deplângem situațiunea acésta nu numai din punct de vedere particular românesc, de altmintrea destul cunoscut, ci și din punct de vedere al patriei noastre. Noi suntem pėtrunși până

în adâncul sufletului nostru de convingerea, că pentru Ungaria nu esistă o cestiune mai importantă decât cestiunea naționalităților. Tot asemenea ținem, că cestiunea acésta nu este cauza a unui séu altui popor, ci este cauza comună a tuturor popórelor, cauza patriei comune.

Sunt profunde contrastele de principii și interese ce le cuprinde în sine acésta cestiune, căci contrastele principale nu ating nimic mai puțin, decât însași ideia de stat a Ungariei, ér contrastele de interese nimic mai puțin, decât însași esistența națională a popórelor Ungariei.

Óre se póte și óre trebuie, ca Ungaria poliglotă prin contopirea artificială a rasselor să fie existantă într'un stat a curat național și astfel existența națională a celorlalte popóre sacrificată acéstei ideii de stat? Séu:

Óre se póte și óre trebuie, ca unitatea de stat a Ungariei să fie sacrificată ideii de stat a federalismului național? Séu în fine:

Óre se póte și óre trebuie, ca aceea ideia de stat să fie dusă la învingere, care, mijlocind între acéste două extreme unesce intim și armonice postulatele unității de stat ale Ungariei ca condițiunile de esistență națională ale popórelor sale? — Acéstea sunt acele mari și afund tăietóre controverse, care constituiesc schimbările acéstei cestiuni.

Primescă-se acuma ori care din atinșele ideii de stat, între politiciii serioși despre aceea nu póte încápea diferență de păreri, că o cestiune, care cuprinde în sine astfel de controverse, constituie pentru Ungaria, în sensul cel mai strict al cuvântului, o cestiune de viață, deóre-ce dela direcțiunea adevărată séu greșită ce se ia în cestiune, depinde nu numai dezvoltarea pacinică și sănătoșă, ci eventual și esistența Ungariei.

Nu e de mirat deci, dacă contraste atât de mari și necomplante apasă cu greutate astmatică asupra întregii noastre vieți publice. În adevăr, în întréga noastră viață politică și socială nu esistă parte, care sénu fie atinsă de acéste contraste, nu teren, unde reacțiunile daunóse ale acéstoră sénu fie simțite. Acéste contraste sunt acelea, cari subminéză în țéră sentimentul de respect cătră legi, corump spiritul constituționalismului genuin și împing viața constituțională a Ungariei din ce în ce tot mai mult pe căile unui formalism lipsit de fond. Căci cine ar puté să mai nege astăzi, că spiritul public în Ungaria nici când n'ar fi decăzut la acéste grad, dacă contrastele naționale n'ar esista?! Și cine ar puté să nege acésta decadență, asupra căreia astăzi deja în țéra întréga răsună plângeri atât de puternice?!

Acéste profunde și necomplante contraste sunt, cari în mod artificial țin astăzi desbinate popórele Ungariei, cari în timp de pace împedecă la tot pasul consolidarea internă și dezvoltarea sănătoșă a statului, ér în timpuri critice, grele, pot sédevinã fatale chiar pentru esistența Ungariei.

Stând astfel lucrurile, — și nu credem că cele țise s'ar puté serioș contestá — întrebăm: esistă óre pentru Ungaria o problemă mai importantă și mai urgentă, decât aceea: a pune la cale o complanare pacinică a acéstor contraste fatale?!

Întrebăm: n'avem óre să plângem, că bărbații de stat conducători ai Ungariei, punându-se într'un contrast bizar cu însemnătatea și importanța cestiunii, încă și astăzi proclamă teoria, că acésta cestiune de viață a Ungariei „nu este decât numai opera unor agitatori de profesiune“?!

S'ar puté óre închipui o greșală mai fatală în politica de stat a Ungariei, decât

aceea de care culpabili s'ar face acesti bărbați de stat, dacă teoria ce o proclamă, ei înșiși ar și crede-o serioasă?

Și, oare s'ar pute închipui un joc mai frivol cu cele mai înalte interese ale statului, decât în cazul, când acesti bărbați n'ar crede nici ei înșiși, ceea ce proclamă?

Ori cum se fie însă, noi privim, la tot cazul, această intrasistență împetrită de o nefericire și de un pericol pentru patria noastră.

O cestiune, care cuprinde în sine contraste atât de profunde, atinge interese atât de înalte, — o astfel de cestiune împinge cu putere irezistibilă spre o complanare naturală a contrastelor sale; a închide în mod măiestrit calea acestei dezvoltări naturale, înseamnă a o împinge pe cărările șanselor neprecalculabile: o politică de stat însă, care începe a lua alurile unui joc de hasard, o putem numi cu drept cuvânt o nefericire și un pericol pentru țară.

Dar ori cum se vor dezvoltă lucrurile, puteți fi convinși, st. cetitori, că noi între toate împregiurările vom ține nealterat la principiile crederii noastre politice, și că, precum în trecut, așa și în viitor vom pune modestele noastre puteri în serviciul acelei cauze, căreia, precum de altminteră știți, ne-am dedicat viața.

Timișoara, în 12 Decembre n. 1897.

Ales. Mocsonyi. Eugeniu Mocsonyi. Zeno Mocsonyi. Vinc. Babeș, Titu Hatieg. Vincentiu Pap. Emanuil Ungurian. Iuon Lengeru. Dr. G. Vuia. C. Bredicean. I. Budințianu. V. Pop. Dr. A. Oprea. Dr. Aureliu Cosma. Dr. St. Petrovici. Dr. Tr. Putici. Alesandru Creciunescu. Teșle. Vasiliu Vaianțiu. Dr. Dobrin. P. Rotariu. Dr. Isidor Pop. Dr. Ion Nedelcu.

Un iminent pericol.

II.

Lupta pentru existență în veacul nostru nu se poartă mai mult cu puterea fizică, cu armele, ci cu mintea. Un popor, care forța fizică, brachiul îl pune drept basă a existenței sale — e timbrat drept popor barbar.

Și cu adevărat așa e.

În vécurile trecute, scim, dela ascuțitul sabiei atârna a fi séu a nu fi popor séu stat. Răsbóiele se țineau lanț; pace, liniște nu mai era. Dar nici de civilizație, în înțelesul modern al cuvântului, nu putea fi vorba. Óre este cineva, care ađi se doréscă reînțórcerea timpurilor vechi? — Nu! Ne înfiorăm și cu drept cuvânt se revóltă simțul de umanitate al nostru, de câte ori auzim, că unde-va s'ar fi susținând fapte ce séménă a barbarism.

Apoi e cert și aceea, că un popor barbar nici póte exista, nici se póte afirma ađi. Ca umbra când cu ivirea sórelui, trebuie să se retragă, să facă loc altuia. Fără a simți trebuința de

doveđi, e destul să afirm, că istoricece și deplin dovedit, cum piere poporul ce nu cu mijlócele culturai luptă.

Aplicând stărilor noastre adevéru-rile constatate ne vom întâlni cu apariția destul de curiosă, cum s'a vécúť că poporul român departe de a fi popor barbar, totuși face loc străinilor în sinul séu; îi adapă, hrănesce, până ce cresc mari și tari preste el și și'l aservesc. Décă de bunăvoie nu primesce jugul de servitor, apoi silit e a lua lumea în cap și a emigra, fapte ce se petrec mereu între români.

Cum se esplică asta?

— Ușor!

Poporul nostru român*) în simplitatea sa patriarhală, a rămas înderétul popórelor de speculă, care au spirit viu pentru întreprinderi, pentru câștig. El se mărginesce singur la ceea-ce produce pământul lucrat de el.

— Așa a trăit tata și moșul — ăce românu, așa voesc și eu să trăesc, și așa va fi și cu copiii nostri.

În simplitatea sa, scapă din vedere două momente: cei ce trebuie să trăescă de pe acelaș petec de pământ se tot sporesc și de altă parte cu înaintarea civilizațiunei se înmulțesc și trebuințele ce neapărat trebuiesc împlinite. Astfel trebuie să dea fiecare înderét. Până póte face datorii, plătesce camete grase, când nu póte resbi, cu lacrimi în ochi e silit a se deslipi de bucata de pământ, care i-a fost mamă bună, l'a hrănit. N'are încótro, trebuie s'o lase. Și cui? Deaprópelui sigur nu, căci și acela e lipsit ca și el. O ia străinul. Ca amarul să fie și mai mare, o vede trecénd póte în mâ-nile dușmanului de mórte...

Nu străinul îl face sêrac cu puterea. El are parale și se folosesc de ele la nevoia noastră. Se póte să obvie și înșelăciuni la astfel de ocasioi și apucături. Tóte denótă însă, că partea cea mai slabă, românul din vina sa cade. Îi lipsesc priceperea și n'ai ce să-i faci. Se pórtă luptă pe teren economic cu armele moderne, și décă românul e cel mai slab, are să pórté consecuența nepriceperii sale.

Ne tânguim, căci așa e firea noastră, pornită spre tânguire, ca babele ce n'au putere, ci tótă arma le este limba, dar când vorba e să judecăm obiectiv, mai cu sânge rece, suntem siliți a recunósce, că străinii nici odată nu vin nechemați, nici ar petrece între noi, décă am suplini noi golul ce ei îl ocupă.

Fîind-că de astă armă nu dispunem în măsura trebuincióasă, ei ocupă teren, noi din ce în ce scăpătăm.

*) Nu am intenția a amesteca momente politice în expunerile de față. Autorul.

S'a făcut încercarea de a mênțui poporul prin capitalele ce și-le póte procura de pe la bănci. S'au înființat prin tóte colțurile țării banci rurale, ca să scótă din ghiarele cămătarilor pe bietul popor.

Institutele de acest fel au în vedere însă în primul loc interesele lor. Nu permit nici o prelungire a scadențelor, terminul cambiului espiră, bani nu sunt. Firesce se face procesul. Ce ar rămânea dela cămătaric, consumă cu belșug procesul și sêrmana nație se trezesce tot acolo, de unde a plecat — pe cale a i-se lua averea! Ba în ne-numerate casuri debitorul a pățit'o mai réu ca cu cămătarul, căci acela l'a jefuit odată pe an, și atunci fără proces, pe când o bancă nu mai puțin de 4-ori cere și nu mai puțin de patru ori póte înprocesua cambiul pe an.

Care e dobênda? Care e pierderea? Românul nu se pricepe a întórcé capitalul lui încredințat, ca să tragă ceva folos din el, de aceea în cele mai multe casuri — acel capital îl omórá.

Protestanți și legile politice-bisericesci.

Ródele nefaste ale legilor politice-bisericesci au pus pe seriose meditații chiar și biserica protestantă care — cum se scie — a fost anteluptătoare pomenitelor legi.

În fața primejdiei, ce legile amintite au adus în viața bisericii protestante în deosebi cu privire la păzirea credincioșilor ei, — conferența preotéscă a diecesei ev. reformate din Felső-Borsod a publicat concurs pentru o lucrare, care să lămuréscă chestia: Intre referințele schimbate de ađi, care sunt problemele și datorințele în mulțite ale preotului protestant peterenul administrației bisericesci și în deosebi pe cel al curei pastorale? La concurs a fost primită lucrarea preotului Szuhay, care lămurind întrebarea de mai sus atinge unele chestii importante vrednice de a ni le însemna și noi.

Constatând decadința religioasă morală a autorul cărții pomenite spune, că pricina acestei apariții îngrijitoare sunt legile despre căsătoria civilă, despre religia pruncilor și despre neconfesionalitate, coloritul nereligios al șcólelor și preparanților, — lipsa legilor de stat, cari se conțină dispoziții severe pentru pedepsirea delictelor cetățenilor și pentru ținerea sêrbătorilor, în fine misera remunerația a preoților și sêrăcia tradițională a bisericii protestante.

Datorințele preoților protestanți le reasună în următoarele:

Ținta noastră să fie, ca propoveduirea cuvântului divin să-și conserve spiritul evan-

gelic, demnitatea morală, în și afară de biserica să zdobéscă deșertăciunea materialismului secolului present; să edifice templul sânt al virtuții, moralului și adevérului. A doua datorința: a se îngriji ca șcólele să devină din nou pepiniere ale bisericii. A treia datorie: a se purta grijă cu mai multă energie de viața religioasă morală a tinerilor de ambele sexe. Preotul să adune tinerimea în sêrbători la biserica și să-i dea povețe morale. A patra: preotul să-și împlinescă nu numai datorii administrative, ci să păzescă și disciplina bisericescă cu conștientiositate, să întrebuinteze tóte mijlócele de pedepsă trébuitóre pentru corecție.

În înțelesul cel mai adevărat al cuvântului să-și împlinescă preotul chemarea de medic sufletesc. Din pricina defectuósei împliniri a acestei datorii se întemplă, că mai în urmă într'un pătrar de an bis. protestanță în urma căsătoriilor micste a pierdut 179 suflete. Trebuie îmbrățișată cauza sêracilor și orfanilor; administrația bis. trebuie conștientios supraveghiată. În sfârșit salarizarea pe eoților trebuie sistemată pe base mai juste, și unde comuna nu ar putea împlini salariul la 600—800 fl. să se cêră ajutorul statului. În privința acésta însă forurile bis. să fie cu deosebită băgare de sémă, nu cumva în schimbul ajutoriului să trebuiescă a ne vinde un drept autonomie mai scump decât ori-ce, care în sêrăcia noastră ne e avuție.

Opul încheia: *Să avem grijă, nu cumva să o pățim ca cu privilegiul pãrtinirei legilor politice-bis., cari tare ne-au dus în rêtăcire, ne-am însuflețit pentru aducerea unor legi, cari acum ne sunt spre pagubă, și la rugămintea noastră pentru rebonificarea stolară, ce ne a făgăduit, guvernul manifestă o tăcere filosofică.*

Noutăți.

Meeting la București. Sub impresia sorții ce a avut întrunirea din Sibiu, convocată pentru a protesta contra proiectului de lege magiarisător de localități, comitetul Ligei și studenții din București au hotărît să țină acolo un meeting de protestare Duminecă în 7/19 a l. c. Meetingul însă nu s'a ținut atunci, căci nu se scie din ce pricină, nu s'a pus la dispoziția inițiatorilor nici o sală. S'a amănat deci — după cum scrie „Epoca“ — pe Dumineca următoare (alaltaeri), când s'a și ținut cu un splendid succes; s'a făcut o procesiune imponentă pe stradele Bucureștilor, participând mii de studenți cu stéguri și bandiere cu inscripția „Jos legea magiarisării comunelor“!

Nemții în potruva unguirilor. Reuniunea scolară germană din Berlin „Schulverein“ în fruntea căreia se află celebrul istoriograf Mommsen, a publicat următorul manifest în contra șovinismului unguresc:

FOIȚA.

Iuliu Caesar.

Tragedie în 5 acte

de

William Shakespeare,

traducere în prosă

de

Dr. P. T.

(Urmare).

Brutus: Ei bine, haideti la lucru: ce eugetati voi, se nu plecăm și noi către Philippi acum?

Cassius: Mie nu mi-se pare c'ar fi bine.

Brutus: Motivele tale?

Cassius: Este-a-s: E cu mult mai bine, dacă inamicul ne caută; prin această el își consumă mijlócele, își obosesc ostașii căutând ofensivă; noi într'aceea stăm mulcom și hodiniți într'o pozițiune defensivă, plini de voie bună.

Brutus: Motivele cele bune sunt constrînse a ceda celor mai bune. Poporul de aici până la Philippi numai de frică ni-se arată afabil și prevenitoriu, pentru-că mi-au plătit dările murmurând. Inimicul trecénd pe lângă ei, se va mai întări cu sucursul

nemulțumirilor și va deveni reîmprospătat, înmulțit și încurajat. De avantajul acesta noi îl lipsim, dacă dăm față cu el la Philippi și lăsăm poporul acesta la spate.

Cassius: Ascultă-mă, iubite frate!

Brutus: Cu permisiunea ta! Mai departe voi trebuie să vă însemnați, că noi am făcut deja încordările cele mai mari, legiunile sunt complete și cauza noastră e cóptă. Inimicul se îngroză pe ăi ce merge, noi suntem pe culme și aprópe de scoborît. În afacerile omenesci sórtea pe aceia îi conduce la noroc, cari observéză cursul valurilor; cine însă înfărție dela oca-iuncea dată, tótă călătoria vieții lui îi decurge împedcându-se, legată de lipse și miserii. Așa stăm și noi, ca o corabiă slobodită pe vârfulurile undelor, și acum trebuie să ne servim de curent, séu ne prăpădim cu totul.

Cassius: Atunci fie după voia ta, să ieșim noi în calea dușmanului și să-i ținem calea la Philippi.

Brutus: Ne-a ajuns nóptea sfātuindu-ne, ér acum trebuie să ne supunem recerintelor naturale pe cari ațipind puțin voim să le îndestulim.

Nu mai este nimic de observat?

Cassius: Nu. Nópte bună! Măne ne sculăm de timpuriu și plecăm.

Brutus: Lucius, haina mea de nópte. Adio bunule Messala! Nópte bună Titinus!

Nobile, nobile Casius, nópte bună și repaus liniscit!

Cassius: O scumpul meu frate! Avu o rea începere întâlnirea noastră; nici odată se nu ne mai despártă neînțelegerile inimile noastre. Nici-odată, Brutus!

Brutus: Acum tóte stau bine.

Cassius: Nópte bună!

Brutus: Nópte bună, bunule frate!

Titinus, Mes.: Nópte bună, domnule Brutus!

Brutus: Dumneđu cu fiesce care (ese Cassius, Titinus și Messala, întră Lucius cu vestminte.) Dă-mi haina, unde-ți e lira?

Lucius: Aici, în cort.

Brutus: Ce-i, tu grăiesci așa de somnuros? Serman copil, — eu nu te înfrunt pentru acésta, căci ești obosit; chiamă pe Claudiu și pe vre-o câțiva ómeni de ai mei, ca să dormă aici pe lăđi în cortul meu.

Lucius (strigă) Varo, Claudiu! (întră Varro și Claudiu).

Varro: Demánđati domnule?

Brutus: Eu numai vă rog ca să vă culcați aci; să póte, că acuși o să vă trezesc în afaceri cu fratele Cassius.

Varro: Dacă potesci, noi stăm și priveghem la dorința d-tale.

Brutus: Aceea n'o voiesc; culcați-vé bunilor mei amici. Se póte, că mă socotesc

într'alt chip. Veđi Lucius, aici e cartea după care atăta am fost căutat. Eu am fost băgat-o în buzunariu (Varro și Claudiu se culcă.)

Lucius: Eu am fost sigur, că d-ta nu mi-ai dat-o mie.

Brutus: Ai răbdare cu mine, bunul meu, pentru-că acum sunt tare uituc. Mai poți ține tu ochii un pic deschiși și să-mi cânti vre-o melodie séu două pe instrument?

Lucius: Da, domnul meu, dacă poftiți.

Brutus: Fă-o copile dragă! Eu te necăjesc prea mult, dar tu esti bun.

Lucius: Asta-i datorința mea, domnul meu.

Brutus: Eu n'aș trebui să te îndemn la datorințe acuma nóptea, pentru-că sciu bine, că sângele cel tiner doresce tare somnul.

Lucius: Eu am dormit deja, domnul meu.

Brutus: Bine ai făcut, și tu iar o să te culci. Eu nu voiesc să te țin lung. Dacă voiu trăi, ți-o face și eu vre-un bine. (Muscă și cântec). Melodia-i somnuroasă. O somn omoritoriu! Îți pui dór mâna-ți de plumb pe cântărețul meu? Nópte bună, micule ștengariu! Nu voiesc să-ți fac atăta réu și să te trezesc, — numai de nu ți-ai strica in-

„Europa cea cultă condamnă de mult violențele, ce se comit necontenit în Ungaria de către minoritatea magiară în privința naționalităților de alte limbi ale țării. Legislațiunea, administrația și justiția precum și așezămintele sociale sunt în mod egal împărțite la această asuprire. Cea mai nouă lovitură pregătită de guvernul magiar șovinist în privința naționalităților, cari formează majoritatea în țară, este proiectul de lege asupra numelor localităților.“

Croați condamnați la moarte. Procesul faimos intentat în privința țeranilor din Sjeiniceac pentru că au omorât trei slujbași unguri, s'a terminat la tribunalul din Zagrab în 23 I c.

Acușaii au fost 36 la număr. Dintre aceștia 11 au fost osândiți la moarte prin ștrâng, 8 la închisoare până la 10 ani, 16 au fost achitați, ér în contra unuia s'a pornit de nou cercetare.

Invitare la Petrecere a cu dans ce-o vor arangia Damele române din Lipova în favoarea copiilor săraci dela școlile române din loc în 7/19 Ianuarie 1898 în sala „Archiducului Iosif“. Comitetul arangiator. Inceputul la 8 ore seara. Biletul de persoană 1 fl.; de familie (3 membrii) 2 fl. Oferte și suprasolviri maritimose, s'è primesc cu mulțumită la adresa d-nei Elena V. Hamsea în Lipova (Lippa) și se vor cuita pe cale diaristică.

Petrecere în Sighișora. Tinerimea din Sighișora și jur are onore a invita la Petrecerea cu dans ce se va arangea în Sighișora, Sâmbătă în 27 Decembrie 1897 (8 Ianuarie 1898, a treia zi de Crăciun) în sala dela Gevebervecin. Venitul curat e destinat în favorul „fondului școlii centrale din Sighișora“. Sighișora, 6/18 Decembrie 1897. Comitetul arangiator. Inceputul la 7 ore seara. Prețul intrării: de persoană 50 cr. de Familie de 3 membrii 1 fl. 20 cr. Oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică. In pauză se va juca „călușerul“. Pentru viptuale se va îngrijii birtașul.

Concert Tourneé. Suntem rugați a anunța, că trios-ul artistic, domnii Klement (Viena), Laszky (Hamburg) și Altmann (Paris) vor da în curând un concert internațional aici în Sibiu, unde s'au oprit în turneul lor. Primul debut Joi, în teatrul orașului.

Bibliografie. A apărut al 11-lea număr al escelentei reviste populare „Albina“ cu următorul cuprins: G. Coșbuc, Stefan Vodă, (poesie). — Gh. Adamescu, 11 Decembrie 1861. — Barbu Catargiu, Discurs la unirea definitivă. — S. P. Radianu. Caracterele botanice ale richitei. — C. Nottara, Sub ninsore. — D. Mirescu. Probleme practice. — Pegripa, Predică. — Spectator, O sèrbare patriotică. — Manole, Asigurarea pe viață. — Petre Petrescu, Stânca Carbiței. — P. G., Societatea pentru ajutorul elevilor ș-

strumentul. Mai bine îl iau dela tine. Nopțe bună, bunule copile! Sè vèd n'am înturnat ore foia unde am început sè cetesc. Aicea-i mi-se pare. (Se așeză la cetil. Întră spiritul lui Caesar). Cât de întunecos arde lumina asta! Hah! Cine vine aici? Mi-se pare, că slăbiciunea ochilor mei îmi croiesce înfățișarea asta monstruoasă. Vine către mine. Ești tu ore ceva? Ești tu cutare Zeu, ceva ânger, sèu cutare drac, care îmi înfioră sângele și face sè mi se ridice pèrul în crescet? Grăiesce, cine ești?

Spiritul: Duhul tèu cel rèu, Brutus.

Brutus: Pentru-ce vii tu?

Spiritul: Ca sè-ți spun, că ne vom întèlni la Philippi.

Brutus: E bine; atunci iară te voi vedè.

Spiritul: Da, la Philippi. (Umbra dispore.)

Brutus: Vom vedè pentru-ce trebuie sè ne întèlnim la Philippi iară. Acum, când am prins ér curagiu, tu dispari. Bucuros aș fi vorbit mai multe cu tine, duh rèu. Copile! Lucius! Varro! Claudius! Treziți-vè! Claudius!

Lucius: Còrdele mi-s'an slobodit.

Brutus: Cugetă la instrumentul seu. Lucius, scòlă-te!

raici — Sfaturi practice. — M. Cronica agricolă. — Informațiunii. — Apel. — Voci din presă. — Pentru domnii institutori și învățători. — Adrese către redacție. — Erată — Poșta redacției. — Cărți și reviste.

Ilustrațiuni: Barbu Catargiu. — Moț de salcie cu flori masculine. — Moț de salcie cu flori femele. — Flori masculine de richită. — Flori femele de richită. — Doctorul Sergiu.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român“.

Comitatul Hunedórei, în 13 Decembrie 1897.

Adunarea comitatensă din 13 Decembrie a. c. Lupta Românilor. Mai multă disciplină

La 13 Decembrie s'a ținut adunarea de tòmna a comitatului Hunedórei în spațioasa sală municipală din Deva zidită aproape numai din crucerii căștigați de Români. La ordinea zilei în convocatoriu — au fost o mulțime de obiecte. Era sciut însè cu căteva zile înainte de congregațiune, că va veni la desbatere și o propunere a membrilor Români — îndreptată contra proiectului de lege — despre magiarisarea numelor de comune etc. etc.

Vre-o 15 frunțași români — dintre cari cei mai mulți membrii și la municipiu — în frunte cu bravul luptătoriu Francis Hossu esmiseră un apel prin care provócă pre membrii municipali români — a se presenta în număr cât se pòte mai însemnat. Ziua designată sosi. Ne așteptăm la o manifestare română cât mai imponentă...! La orele 8 1/2 din zi — membrii municipali încep a se aduna în sală. Intre cei de întâiu sunt membrii români — în frunte cu adv. Fr. Hossu. Ne numărăm și abia suntem preste 20 inși.

Vor mai sosi și alții — diceau unii! — Imposibil sè nu vină!?

La orele 9 antemeridiane, comitele suprem deschide adunarea. Dintre membrii municipali magiari — puțini și ei — mai mult oficialii. Se cetesc câteva rescripte ministeriali. Se iau spre sciință; apoi comitele anunță o propunere a membrului Fr. Hossu-Longin. Deputatul și membrul Pogány, face propunerea ca: sè se schimbe ordinea de zi, punèndu se sub desbatere propunerea Hossu — fiind de însemnătate. Ne fiind nime contra, se primesce propunerea membrului Pogány. Maghiarii — secur — observară, că membrii Români sunt puțini.

Membrul Francisc Hossu Longin face apoi următorea propunere motivată:

On. Congregațiune.

În fața proiectului de lege, privitor la dreptul de a statori (de fapt însè de a magiarisa) numele oficios al comunelor locurilor și localităților din întregă țerà, prezentat detei din Budapesta prin ministrul reg. ung. de interne, subscrișii membri ai congregațiunei, atât ca civi ai prtricii, cât și ca membri ai partidului român:

Avènd în vedere, că după dreptul public al tuturor popórelor, apoi după dreptul

Lucius: Domnul meu!

Brutus: Visat-ai Lucius, de ai strigat așa?

Lucius: Eu nu sciui sè fi strigat, domnul meu!

Brutus: Dar' tu ai strigat. Vèđut ai ceva?

Lucius: Ba nu, nimica, domnul meu.

Brutus: Culcă-te iară Lucius. Hei, Claudius! Trezesce-te!

Varro: Domnul meu!

Claud.: Domnul meu!

Brutus: De ce ați strigat așa în somnul vostru?

Varro și Claudius: Am strigbt noi domnule?

Brutus: Da, dór ați vèđut ceva?

Varro: Nu, domnul meu, eu n'am vèđut nimic.

Claud.: Nici eu, domnule.

Brutus: Mergeți și mè recomandați fratelui meu Cassius; spuneți-i sè se pună dimineță în fruntea armatei și îi vom urma.

Varro și Claud.: O sè o facem îndată domnule. (Ies toți).

(Va urma).

natural și logică sănătòsă, într'un stat constituțional dreptul și competența legislativei încã-și are și trebuie sè aibă limitele sale, preste care a trece nu este permis — prin armare nici un stat nu pòte avè chemarea de a aduce astfel de legi, ce nu cad și nu pot cade în cadrul competenței sale;

avènd în vedere, ca deta din Budapesta încã nu pòte avea chemarea de a aduce legi, ce trec preste limitele competenței sale; avènd în vedere, că proiectul din chestiune — după a nòstră părere încã e de o natură, ce nu pòte avè dreptul sè fie obiect al desbaterilor legislative, deórece tinde a cassa un us și drept prescriș de sute și mii de ani;

avènd în vedere, că proiectul amentit nu are și nu pòte avè nici un motiv de existență, de necesitate, și nici chiar de oportunitate;

avènd în vedere, că prin proiectul citat s'a născut deja o iritațiune și consternațiune generală, între națiunile ce alcătuesc acest stat polglot;

avènd în vedere, că prin primirea și sancționarea acelu proiect, se vor isea cele mai mari confusii în tóte direcțiunile vieții publice;

avènd în vedere, că desamințitul proiect în forma și timpul, în care s'a prezentat, apare ca o nòuă dovadă, că ținta guvernului, pelângă dobândirea unui drept absolutistic, nu este decât magiarisarea cu forța legală;

avènd în vedere, că noi Români, nici odată, și sub nici o condițiune, nu ne vom lăpèda de némul din care facem parte, drept aceea ținem și vom ținé cu tótă țaria la numirile de sute și mii de ani, a comunelor, locurilor și localităților numite de strămoșii nostri; deci priu proiectul de lege ne am simți fòrte jigniți în un străvechiu us și drept al nostru, în fine;

avènd în vedere, că comitatul Hunedórei încã e unul din acele comitate, care în tóte timpurile vieții nòstre de stat a fost și este locuit în covèșitòre maioritate de Români, și numirile comunelor, locurilor și localităților sunt de sute și mii de ani mai cu sémă românesci, la care trebuie sè ținem cu pietate, facem următorea:

Propunere:

Congregațiunea comitatului Hunedórei, întrunită ađi în Deva, la 13 Decembrie 1897 st. n. decide: că din considerațiunile de mai sus, se așternă la ministrul de interne reg. ung. o reprezentațiune, rugându-l, ca acela sè revòce proiectul de lege privitoriu la dreptul de a statori numele oficios al comunelor locurilor și localităților din întregă țerà!

Contra propuneri membrului Hossu au vorbit deputații dietali și membri ai municipiului: Pogány și Baresai, vice comitele Hollaky, apoi Dr. Solyom-Fekete.

Motivele lor în esență erau:

a) că propunerea dlui Hossu ar fi fost post-festa după-ce legea e primită și în special în dietă.

b) Vèđi Dòmne! s'ar ușura administrația la poste, telegraf, și la alte oficii.

c) Pentru-ce una și aceeași localitate sè pòrte câte 3 nume, d. e. Szászváros, Broos, Orăștie?

d) Bună-òră în Romania, orașele etc. au câte un nume numai; și cumcă unele nume nu scii ce însèmnă.

e) S'ar reinvia — prin nòua lege — vechile numiri magiare, eventual se vor da altele potrivite. —

f) Și mai pe urmă, că nu s'ar intenționa magiarisarea comunelor etc. etc. Auđi, auđi!?

Pentru propunerea membrului Hossu vorbesc dintre români protop. V. Damian, și I. German dela Brad. —

Cest din urmă arată, că: pe cât timp proiectul de lege amintit pòte fi supus modificărilor, și pe cât timp nu a trecut prin casa magnaților, și nu a fost sancționat, până atunci se pot face propuneri și se pot discuta asupra proiectului. Propunerea Hossu deci nu e „post festa“. — Arată cum nòuele numiri, ce s'ar da comunelor, numai confusiuni pot aduce, cum se vor numi sate ca: Scroia, Iuncul, Porcurea etc.? — Arată periclu în care vor fi aduși autorii de cărți române de geografie și istorie — fiind opurile scòse din scòle ca ne mai còrespunđtòre legi. Arată cum în România nimenia nu e împedat ași pune firma în ori-ce

limbă îi place, cum în scòla magiară din Craiova etc. nime nu are grijà ce nume i se dà cutărui oraș, etc. —

Exhauriat obiectul, se dà ultimul cuvènt dlui Hossu, carele când serios, când satiric, ascultat cu încordare de întregă adunarea, scarmenă și resfrânge după merit tóte reflecșiunile contrare. Etă esența discursului — după cât îmi revoc în memorie. Ne vom lupta până la cel din urmă om, când va fi vorbă de a i se răpi limba. Nu mai ascundeți, că proiectul nu are intențiunea sè magiariseze, căci toți deputații dietali, vorbitori au întonat, că scopul proiectului e magiarisarea.

Nu poporul e făcut pentru oficiali, ci oficialii pentru popor. Ce va dice un străin când va veni și va întreba un oficial de aici: unde este un Broos, éră oficialul sciind numai de un „Szászváros“ va dice, că nu scie în ce parte a lumii este!! Cum veți boteza Retezatul etc.? Amintesc apoi de societatea archeologică din Deva când un membru al ei — un inginer magiar — a afirmat în sinul ședinței, că: „Avarii au regulat Tisa și Mureșul“ ceea ce auđind fericitul Bariș, carele era present, a đis: „în astfel de adunări n'ai ce căuta“. Scopul cel urmăresce proiectul nici când nu se va ajunge. —

Poporul nostru va rămâne la ale sale vechi numiri — și vom nisu: ca sè le păstreze cu sănțenie. Mare ilaritate a produs următorea anecdotă. Când s'au întrodus matriculele de stat avea un țigan un copil sdrențos numai ca el, și-i puse numele „Culiță“ — vine însè matriculantul și-l numesc „Miklós“, dar țiganul cu tótă legea, tot „Culiță“ și ér „Culiță“ îi dice pruncului. Mai vorbesc membrul Pogány spunènd, că: nici cu o intențiune rea nu a vorbit. Punèndu-se propunerea Hossu la votare nominală — au votat pentru ea 27 inși Români și un sas; cu totul 28 inși. Un român, ce-i đic: „Camil H.“ a votat cu membrii magiari contra propunerii, cu totul 87 inși. Astfel propunerea Românilor a căđut. Membrii români și-au făcut datoria. Nu au rēmas datori cu nimic.

Eram însè presentii numai 27 inși. Nimeni din cei așt-ptați nu mai sosiră în decursul desbaterii. Sè nu uităm, că în comitatul Hunedórei sunt membri la municipiu vre-o 138 inși. Unde au fost ceilalți?

(Va urma).

Varietăți.

Toți ómenii 'și vor perde mințile, și anume, după calculul unui statistic englez — peste patru sute de ani. Înainte cu patru đeci de ani în Europa pe 535 ómeni se venea un smintit la cap; ađi deja pe 312 ómeni cade un nebun. Dècã vom progresa tot în proporția acèsta și — după englezul din chestie — cursul vieții sociale e acesta, atunci după 80 de ani în Europa tot al sutălea om va fi capiu, peste 260—300 ani tot al đecilea om ar luá câmpii, și după 400 de ani deja globul terestru ar fi locuit exclusiv numai de nebuni.

PARTEA SCIENTIFICA ȘI LITERARA

(Urmare.)

„Nemzeti iskola“, 27 Novembre 1897. Nr. 48. (Cel mai radical și mai șovinist dintre jurnalele pedagogice unguresci).

Abcedariu magiar pentru școlile valache. Mateiu Voileanu și Petru Bod, directorul școlilor de stat din Sibiu au scris un abcedariu magiar pentru școlile elementare românesci. Titlul este: „Abcedariu magiar pentru școlile elementare populare“. Sibiu. prețul 25 cr. Românesce în carte sunt numai regulile gramaticale și vocabulariul. Cetind până la sfèrșit acèsta carte, trebuie sè o declarăm de carte normativă (fundament nou) în ce privesc studiul limbei magiare în școlile populare române. Dècã guvernul unguresc ar lua mèsuri, ca acèsta carte așa cum e sè și fie prelucrată, atunci elevii români, satisfac pe deplin în studiul limbei române cerințelor legi. Limbajul e frumos, clar, în điceri scurte și precise, piesele sunt alese pentru priceperea, sufletul copilului; și ele sunt începate cu instrucțiune gramaticală acèsta a fost o idee fericită. Ar fi fòrte bine, dècã ar fi impusă ca obligată pentru școlile cu limba de propunere română.

(Va urma).

Nr. 470-97. [237] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Stanija-de-sus, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 405 fl. 20 cr.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

În conțelegere cu comitetul parochial, oficiul protopresbiteral gr.-or al Zarandului.

Brad, la 27 Nov. 1897.

Vasilu Damian,
protopresbiter.

Nr. 502/897 [235] 2-3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a din comuna Almaș-Seliște, protopresbiterat. Iliia, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman“

Cu acest post sunt împreunate venitele regulate în sensul grațiosului ordin consistorial dtto 28 Decembre 1894 Nr 8854. B. prin comitetul parochial la 5 Iunie a.c.- cari venite compute în bani dau suma de 377 fl. anual.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela comitetul parochial respectiv și dela acest oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Iliia, la 20 Novembre 1897.

Oficiul protopresbiteral gr. or al trac-tului Iliia în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Avram P. Pecurariu,
protopresbiter.

Anunț.

Cassa de păstrare în Mercuria societate pe acții, cu un capital social de **64.000 coróne**, după ce înregistrarea firmei s'a efectuit își va începe activitatea în **1 Ianuarie 1898** și deocamdată va face următoarele operațiuni:

a) va primi depuneri spre fructificare;

b) va escompta cambii cu caventi;

c) va acorda împrumuturi pe obligațiuni cu caventi și pe hipotecă.

Localul „Casei de păstrare“ e în „Drumul țerii“ în casele dlui Daniil Stroia.

Órele de birou în fie care și sunt dela 9—12 a. m.

Mercurea, în 15 Decembrie 1897.

Direcțiunea

„Casei de păstrare în Mercuria“
societate pe acțiuni.

Sz. 9178.

[238] 2-2

Pályázat.

A rákoviczai körjegyzői állás, nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jött és ennek betöltése céljából pályázat nyitatik.

A körjegyzőséghez Rákovicza és Felső-Sebes községek tartoznak.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy kelően felszerelt kérvényeiket 1898 évi január hó 4. ig aláírottán adják be.

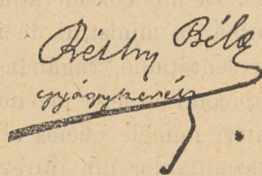
Nagy-Szeben, 1897. decz 19 én.

A jár. főszolgabíró helyett:

Putkovszky,
szgbíró.

Contra tusei

și răgușelii sunt cel mai bun mijloc bombónele Pemetefi a lui Réthy, se află în tóte farmaciile. Prețul unei dose 30 cr., 5 dose espedeză franco farmacia Adler din B.-Ciaba. Numai atunci veritabil, dacă stă pe fiecare dosă subscrierea următoare: [239] 1-10

Librăria Tipografiei archidieceesane

recomandă publicului român iubitor de cele religioase următoarele cărți bisericesti:

Acaftist bogat, legat fl. 1.25 fin legat . . . . . fl. 1.60
* **Acaftist bogat**, simplu legat 60 cr. frumos legat 70 cr. in piele legat fl. 1.60 . . . . . 2.20
* **Apostol**, legat. 5.75
Biblia ilustrată, Testam. vechiu și nou, nelegată fl. 10 legată. . . . . 15.—
* **Carte de rugăciuni**, pentru tinerime, legată. . . . . 15.—
Chiriacodromion, nelegat fl. 10, legat . . . . . 12.—
Evangelia, nelegată fl. 8, legată fl. 12, fin legată fl. 18, în catifea roșie . . . . . 56.—
Chirotonier, pentru sfințirea de preoți, nelegat . . . . . 2.—
Icóna Evangeliștilor, pe hârtie . . . . . 50.—
Icóna celor 3 Ierarchi, pe hârtie . . . . . 30.—

Moltivelnicul bogat, nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. fl. 5.50
Octoichul cel mare, nelegat fl. 17, legat . . . . . 20.—
Octoichul mic, nel. 60 cr., legat 80 cr., fin legat 1.20
* **Octoichul mic**, legat. . . . . 75.—
Orologion, (ciaslav), nelegat 60 cr., legat 70 cr., fin legat 1.20
Patima și mórtea D-lui Iisus Christos în versuri și icóne, legată . . . . . 1.—
Penticostariul, nelegat fl. 8, legat. . . . . 10.—
Psaltirea prorocului David, legată 60 cr., fin legată . . . . . 1.—
Rânduála la sfințirea bisericilor, neleg. fl. 2, leg. 2.50
Testamentul nou, nelegat . . . . . 1.—
Téleul Evangeliilor, nel . . . . . 1.—
Triodul cu Strajnicul, nelegat fl. 20, legat . . . . . 25.—

Asemenea procură Librăria archidieceesană la comandă ori-ce cărți bisericesti apărute în- și afară de patrie, pe lângă cele mai modeste provisiuni.

Notă: Cărțile însemnate cu * sunt tipărite cu litere latine.

Redactor prov. Gavriil Hango.

A eșit de sub tipar și se póte procura din

Librăria Tipografiei archidieceesane

CALENDARIU
pe anul comun dela Christos
1898.

Anul al patruđeci și șeptelea.

Pe lângă partea calendaristică cuprinde: șematismul amplificat al archidieceesii ortodoxe transilvane, precum și un mic șematism privitor la diecesele aparținătoare metropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania; o indicare lunară a agendelor protopresbiterale și parochiale; o indigitare pentru trebuințele clericilor absoluți și a învățătorilor confesionali; însemnarea tégurilor după alfabet, luni și zile; anunțuri, și în fine catalogul cărților din librărie.

Partea literară conține: „Pascile“ și „Érna pe uliță“, poesii de G. Coșbuc, Alexandru Roman, material pentru biografia și activitatea lui de Ilie din Urseni, și „Bunica Marie“ de Ilarie Chendi.

Prețul unui exemplar broșat 30 cr., 10 séu mai multe exemplare și în genere vëndătorilor broșat 25 cr.

Librăria Tipografiei archidieceesane, Sibiu.

Ce dar póte fi mai potrivit de
Crăciun și Anul-nou
ca o carte bună?

Librăria Tipografiei archidieceesane, Sibiu,
póte servi publicului cu cele mai bune și a parituni
literare, cărți pentru tóte etáțile, din „Biblioteca
pentru toți“, „Biblioteca de popularizare“,
„Biblioteca noastră“, „Biblioteca Hatman“, (scrieri
frumos ilustrate pentru copii) etc. etc.
Apoi diverse calendare: Lumea ilustrată
și **Calendarul pentru toți și României**, a
75 cr., **Calendarul ilustrat al Bibliotecii**
pentru toți a 35 cr.
Librăria Tipografiei archidieceesane,
Sibiu.

„Colecțiunea Șaraga“.

Din „Colecțiunea Șaraga“ a 1 leu = 50 cr. volumul au apărut:

Nr.	1. Elena Sevastos: Povești.	Nr.	30. V. Conta: Teoria fatalismului.
2.	N. A. Bogdan: Povești și anecdote.	31.	37. V. Conta: Teoria undulațiunii vol. I. II.
3.	Mihail Canianu: Poesii populare (Doine).	32.	40. D. Bolintineanu: Poesii vol. I. II.
4.	N. Gane: Poesii.	33.	D. Petrino: Poeme.
5.	6. Log. Cost. Konaki: Poesii vol. I. II.	34.	35. Cavaler C. Stamati: Musa românescă vol. I. II.
6.	Mihail Eminescu: Poesii complete.	36.	Ed. Gruber: Stil și gândire.
7.	Sofia Nădejde: Nuvele.	38.	M. Eminescu: Diverse.
8.	A. Vlahuță: Nuvele.	39.	Carol Scrob: De-ale inimei vol. I.
9.	Henriete și M. Eminescu: Scriori.	41.	Const. Negruzzi: Pécatele tineretelor v. I.
10.	12. Ar. Densușianu: Cercetări literare vol. I. II.	42.	D. Bolintineanu: Proză vol. I.
11.	N. Gane: Domnița Ruxandra.	43.	A. Donici: Fabule.
12.	N. Beldiceanu: Poesii.	44.	V. Conta: Bazele Metafizice.
13.	Elena Sevastos: Anecdote populare.	45.	56. A. D. Xenopol: Istoria Românilor.
14.	17. A. Steurman: Antologie, Crestomatie.	57.	Ionescu Raicu-Rion: Scrieri literare v. I.
15.	22. N. Iorga: Schițe din literat. română.	58.	Fabuliști Români: Fabule.
16.	N. A. Bogdan: Și noi și vechi.	59.	Traian Demetrescu: Aquarele (poesii).
17.	21. I. L. Caragiale: Teatru vol. I. II.	60.	A. Steurman: Sărăcie (poesii).
18.	Matilda Cugler-Poni: Poesii.	61.	A. Steurman: O tómnă la Paris (scriori și versuri).
19.	24. 25. Grigore N. Lazu: 451 poesii—traduceri și imitațiuni vol. I. II.	62.	N. A. Bogdan: 15 Comédii.
20.	Carmen Sylva: Poveștile Peleşului.	63.	Al. Philippide: Starea socială.
21.	V. Conta: Încercări de metafisică.	64.	I. L. Caragiale: Schițe, trad. și originale.
22.	Mihail Eminescu: Nuvele.	65.	H. G. Lecca: Prima (versuri).
23.	Victor Onișor: Doine și strigături din Ardeal vol. I.		

Se pot procura dela Librăria Tipografiei archidieceesane Sibiu.

Editura și tipariul tipografiei archidieceesane.